

telepítés

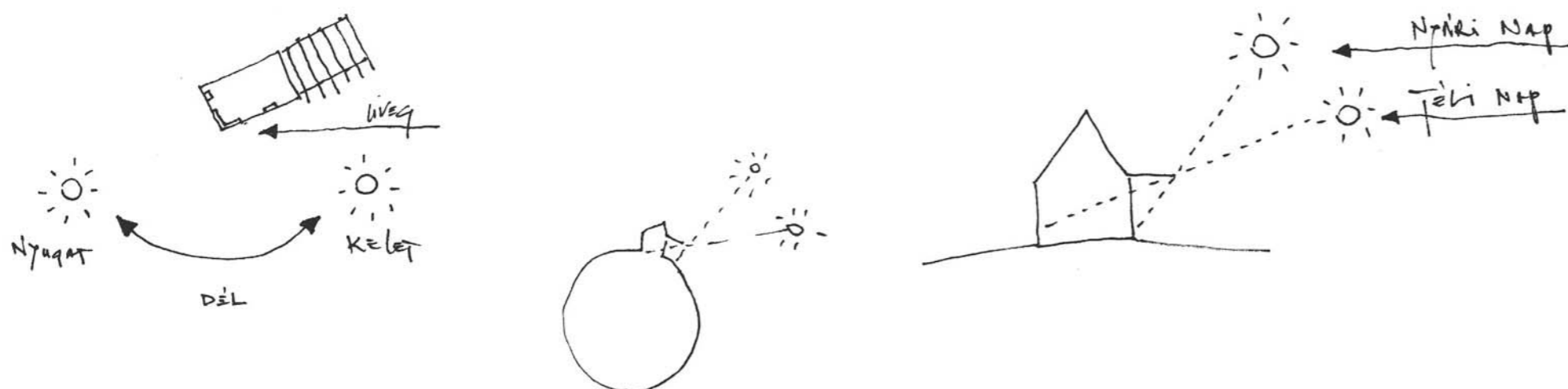

Lakóhelyválasztás

A házépítés, úgy, mint a családalapítás - ősi rítus. Ha nemek között munkamegosztásról beszélünk, a ház megépítése a férfi, az otthon megteremtése a nő feladata. A helyszín megválasztása az első alapvetés. Mindketten Budapesten éltünk, feleségem, az élhetőbb környezet okán, mindenképp vidékre szeretett volna költözni, én maradtam volna inkább a főváros környékén – hiszen gyökerektől és kapcsolatoktól távol, önálló építészirodát működtetni nehezebb. Először a Pilisben keresgéltem, majd átfésültük a Zsámbéki medencét, végül a véletlen hozott minket a Budakeszi ófalu felett található napsütötte délnyugati domboldalra.

A helyszín

2007 tavaszán vettük Budakeszi-Makkosmárián, a külterületi, 12x100 m méretű, 10% lejtésű földterületet. A hely varázsa, a telken található óriási gyümölcsfák, ásott kút, zegzugos kert végében elbúvó faház és fészker, biobudi – paradicsomi környezet. Zsákutca az erdő alatt, zártkertek sokasága, kis fa- és téglaházakba kiköltöző kisgyermekes családok, föld-közelség. Az utcában nincs gáz, csatorna, az út poros, a levegőben a fatüzelésű kályhák füstös illata. Az utcában kecskefarm, ló és háztájik, és ami a legkülönlegesebb manapság – összetartó, érdeklődő emberi közösség.

Telepítés

Kiinduló paraméter volt az oldalhatáros beépítés, a 3 százalékos beépíthetőség, ami bruttó 36 m²-et jelentett, illetve a 3,5 méteres építménymagasság. Ebben a kubusban kellett megvalósítani a kiinduló épület alapsejtjét, amely elegendő lesz a kiköltözéshez, és bővítésével a család bővülését is követni tudja.

A telepítés során a házat hátrahúztuk az utcafronttól, a szomszédos kis faház vonaláig. A későbbi bővítéssel is számolva, az épület a meglévő növényzetet kerülgetve, három nagyméretű cseresznyefa szomszédságába került. Fontos volt a benapozás kérdése. A telek szerencsére dél-nyugati lejtésű, így a nagyobb üvegfelületekkel való megnyitást a déli oldalra terveztük. A kisebb nyílások kelet és nyugat felé tájoltak, így a nap reggeltől estig beköszön az épületbe, minden órában más arcát mutatva meg a háznak. A déli oldalra nyitott „tornác”, konzolos előtető került, mely nyáron az árnyékolásról gondoskodik, a téli időszakban beengedi a napot, viszont védelmet nyújt a csapadék ellen.

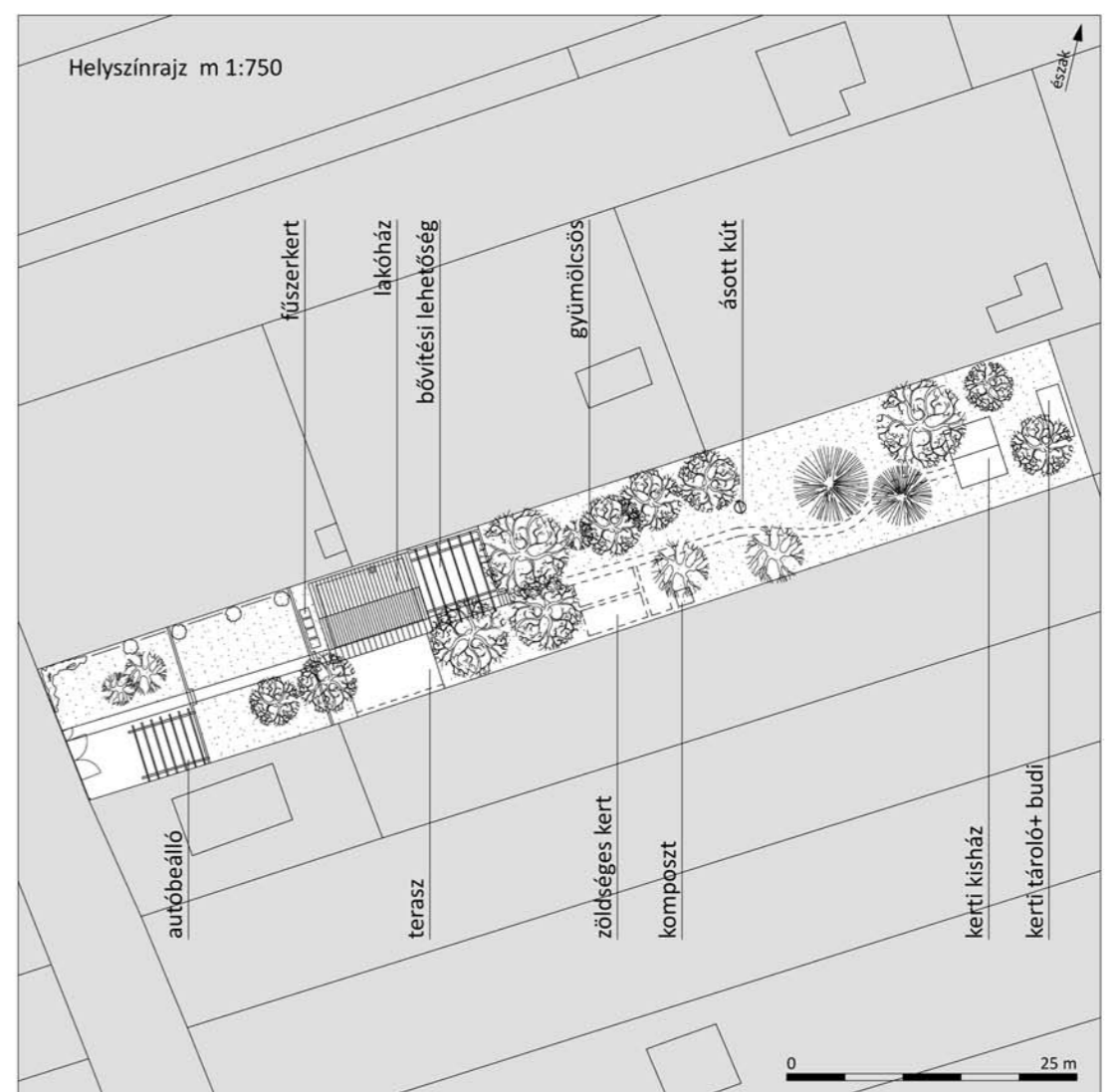
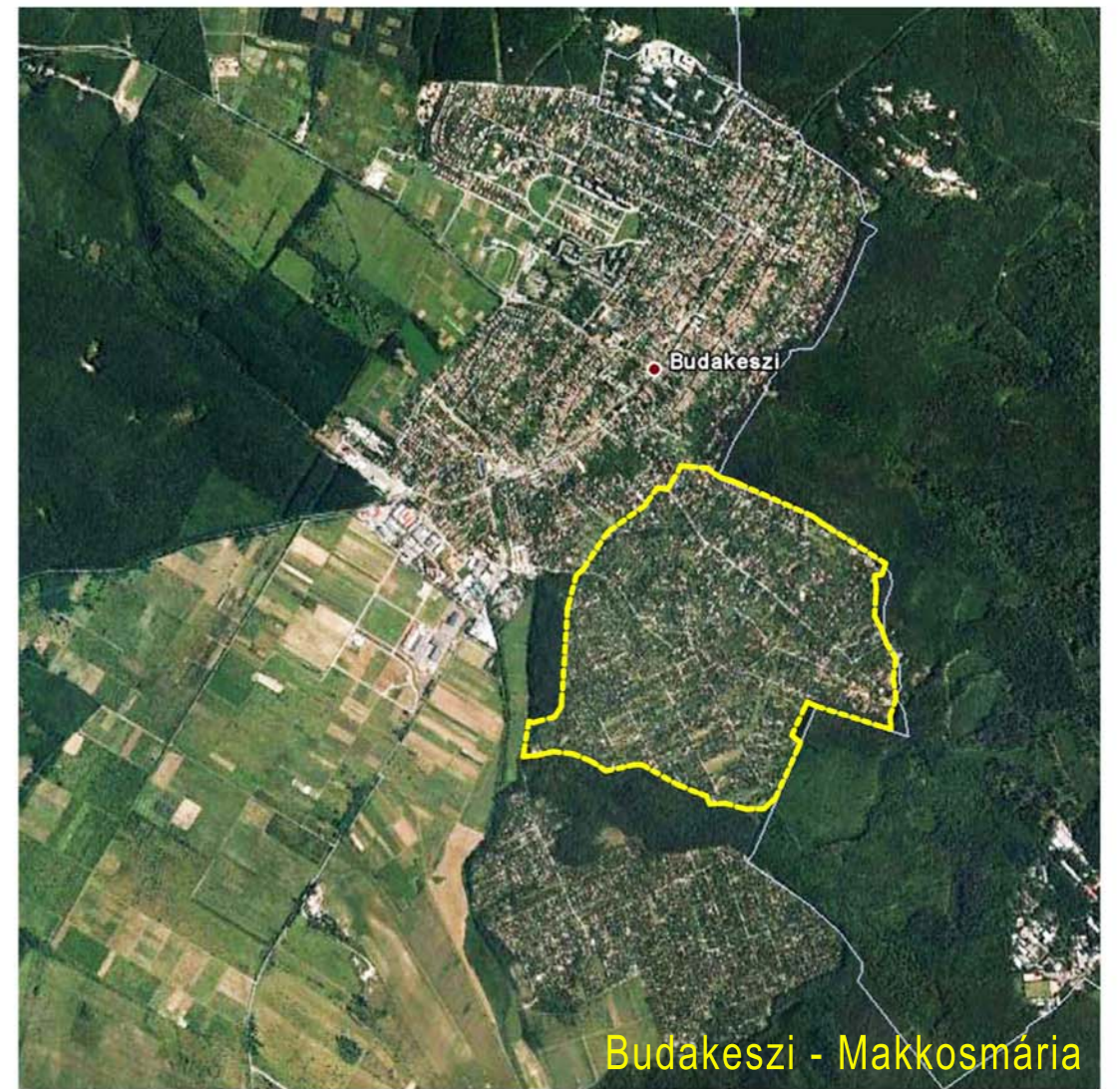
A tervezés

A feladat nehezebbé válik, ha az építetők mindkét tagja építész, saját véleménnyel a világról. A tervezés során mégis a nemek közötti eredeti felosztás uralkodott – vagyis a párom a praktikum irányából közelítette meg leendő házunkat, azt vizsgálva, hogyan lehet majd gyermeket nevelni, főzni, aludni, tárolni, egyszerűen lakni. Nekem talán jobban számított a megépíthetőség, illetve az építészeti megjelenés. Mindkettőnknek egyaránt fontos volt a természeti környezet változatlanul hagyása. Az építkezés során a meglévő óriási cseresznye és meggyfák, amelyek a házat keretezik, nem sérültek és bőséges terméssel örvendeztettek meg minket.

Saját házunknál tervezési alapvetés volt, hogy akkora házat építsünk, amekkorára az adott életfázisban szükségünk van. A ház legyen bővíthető és visszaalakítható, illetve anyaghasználata, „viselkedése” legyen visszafogott, de tudjon legalább annyit, amit egy legkorszerűbb műszaki paraméterekkel felruházott lakóház, a gépészet minimálisra csökkentésével. Ahol a nyári meleg kint tartásáról nem légkondicionáló gondoskodik, hanem a ház maga oldja meg, hosszan kinyúló eresszel és vastag falszerkezettel, valamint a körbefogó lombhullató növényzet és a jó tájolás. Alapvetés volt, hogy a felhasznált anyagok lehetőleg legyenek bontott, újrahasznosított anyagok.

Passzív ház versus ökológia

A mai passzív ház építés egyik legszembeszökőbb negatívuma az aktív energiafelhasználás, ami alatt a ház felépül, használatra készen áll, majd a használat befejeztével nem eltűnik, hanem különböző, nehezen, vagy egyáltalán nem elbomló hulladékként fent marad. Másik negatívumként említhető az a használati környezet, amit a passzív ház teremt: a teljes lég- és párazárás, vasbeton falak, műanyaghab szigetelés, mesterséges szellőzés, számítógép vezérelt gépészeti rendszerek. Az eddigi magyarországi példákat látva elmondhatjuk, hogy az energiatudatos házak gyakran igen alacsony építészeti színvonalat képviselnek, pazarlóan kialakított belső terekkel, teljesen letarolt természeti környezettel. Noha gépészeti működésük elsőrangú, az épített környezetre gyakorolt hatásuk azonban nem túl pozitív.

Saint-Gobain TRÓFEA 2009 - fenntartható építészeti pályázat

öko-passzív

avagy ökológikus gondolkodású alacsony energiafelhasználású házépítés

tervezők és építetők: Bártfai-Szabó Orsolya és Bártfai-Szabó Gábor építészek
helyszín: Budakeszi, Makkosmária, tervezés éve 2007, építés éve 2008-2009